

Jedna - jedna, aneb o agresi ve třídě

Čím dále tím více si pedagogové naříkají na horšící se kázeň třídních kolektivů, na přístup rodičů, postoj společnosti a hledají příčiny či řešení. Ale nevzpomínám si, že bych se setkala s kritickým názorem, který by mířil do vlastních, pedagogických řad. Děti jsou odrazem chování dospělých, ať už se nám to líbí, nebo ne. Ono pomyslné zrcadlo je přítomno v každé třídě, v každé hodině. Domnívám se, že pokud vstupujeme do interakce se skupinou, je naprosto nutné vědět, s čím přicházíme, jaké karty držíme v ruce a jak s nimi můžeme hrát. Jednou z těchto karet je míra a stav naší agresivity.

Ano, každý máme svou agresivitu, kterou umíme či neumíme pojmenovat. Někdo může mít problém s jejím uvolněním, jiný ji potlačuje a o to více ji nechá na nevědomé úrovni vyplout. Jiný ji ventiluje sportem, někdo ji popírá. Pro někoho je to skoro sprosté slovo, jiný ji vědomě dovede odžít v ostrém zkoušení žáků. Lišíme se co do míry agresivity, její formy, stupně uvědomění. Stejně tak se lišíme v dovednosti s ní pracovat a vědomě předpokládat její následky.

Jsem naprosto přesvědčená, že dokud při práci s třídou nebudeme vědět, jak na tom jsme sami u sebe se svou agresivitou, co prožíváme a jak to ovlivňuje naše okolí, a zvláště pak, jak na to reaguje třída plná dětí, tak do té doby se budeme divit, jak jsou ty děti plné agrese, jak se nemají rády a jak neslušně se chovají.

Jako ta paní učitelka, která lahodným klidným hlasem vyzvala třídu, aby zůstala stát s tím, že si nikdo nesesedne, dokud se nepřizná zloděj mobilu, který – jak předpokládala – byl ze třídy. Děti stály, atmosféra houstla a třída v nastalém tichu beze slov začala revoltovat a stála a stála... tichem se nesla výzva – kdo z koho. Paní učitelka zatínala čelisti, oči se jí úžily, dostávala vztek. Po půl hodině je vyzvala k sednutí. Zvítězily. Jeden žák si při sedání polohlasně ulevil slovy: „jedna nula, ty k...o.“ Paní učitelka ani nehnula brvou a dala za úkol pětistránkovou úvahu o morálce a krádeži. Její pochybné vítězství a odplata. Žák okomentoval lakonicky: „Jedna – jedna.“ Nepromluvila o tom, co se stalo. Děti taktéž nevyjádřily, co cítí a proč to udělaly. Atmosféra ve třídě se dala krájet.

Paní učitelka mě o týden později oslovila s neodklonitelnou hypotézou, že je třeba něco udělat se třídou, která je zkažená.

A jak to máte se svou agresivitou vy?

Helena Vrbková